

COMPETENCIES OF PSYCHIATRIC NURSES IN THAILAND

PRANEE TECHARAT

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULLFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(PSYCHIATRIC-MENTAL HEALTH NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2003

ISBN 974-04-4243-9

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

สมรรถนะในการพยาบาลจิตเวช ของพยาบาลจิตเวชในประเทศไทย
(COMPETENCIES OF PSYCHIATRIC NURSES IN THAILAND)

ปราณี เตชรัตน์ 4336735 NSPS/M

พย.ม. (สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ทศนา บุญทอง, Ed.D.(Nursing and Higher Education), จารุวรรณ ต. สกุด,
สส.ม. (การแพทย์จิตภาพ), ประภา ยูทธิไตร, พย.ด .

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะในการพยาบาลจิตเวช
ของพยาบาลจิตเวชในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างคือพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจิตเวช สังกัด
กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข 12 แห่ง ทั่วประเทศทุกภาคในประเทศไทย จำนวน 643 คน คิดเป็น ร้อยละ 72
ของจำนวนประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด มาตรฐานการ
ปฏิบัติการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต พ.ศ.2536 รวม 11 ด้าน

ผลการวิจัยพบว่าพยาบาลจิตเวชมีสมรรถนะในการพยาบาลจิตเวชโดยรวมทั้ง 11 ด้านอยู่ในระดับสูง
และมีสมรรถนะในการพยาบาลจิตเวชรายด้านอยู่ในระดับสูง 10 ด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินภาวะสุขภาพ,
ด้านการเขียนแผนการพยาบาล, ด้านการนำแผนการพยาบาลไปใช้, ด้านการรักษาทางกาย, ด้านการปฏิบัติเพื่อ
การบำบัดทางจิต, ด้านการสอนทางสุขภาพ, ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการบำบัด, ด้านการประเมินผล, ด้านการ
ทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในทีมการพยาบาลและวิชาชีพอื่นๆ, และด้านการวิจัยและการศึกษาต่อเนื่อง
ยกเว้นด้านการบริการสุขภาพจิตชุมชนมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรเสริมสร้างสมรรถนะในการพยาบาลจิตเวชด้านการบริการ
สุขภาพจิตชุมชนให้สูงขึ้น ด้วยการกำหนดเป็นนโยบาย และเอื้ออำนวยสนับสนุนให้พยาบาลจิตเวชได้ปฏิบัติใน
บทบาทหน้าที่ดังกล่าว พร้อมทั้งมีโอกาสในการเพิ่มพูนสมรรถนะของตนเองโดยการศึกษาและฝึกอบรม
เพิ่มเติม

125 หน้า. ISBN 974-04-4243-9

COMPETENCIES OF PSYCHIATRIC NURSES IN THAILAND

PRANEE TECHARAT 4336735 NSPS/M

M.N.S. (PSYCHIATRIC-MENTAL HEALTH NURSING)

THESIS ADVISORS: TASSANA BOONTONG, Ed.D., JARUWAN T.SKUL,
M.S.W., PRAPA YUTTATRI, D.N.S.

ABSTRACT

This study, of descriptive research design, aimed to examine the level competencies of psychiatric nurses in Thailand. The study sample was composed of 643 professional nurses working in 12 psychiatric hospitals in all regions of Thailand, yielding an overall response rate of 72%. I used a questionnaire developed from a conceptual framework based on the professional standard of psychiatric and mental health nursing in B.E. 2536.

This study showed that psychiatric nurses in Thailand have a high overall psychiatric nursing competency as follows: health assessment, nursing care plan, implementation of the nursing care plan, somatic therapy, psychotherapy, health education, milieu therapy, evaluation, collaboration with nursing team members and other professionals, community mental service, and research and continuing education. The competencies in all standard domains were also at high levels except in the community mental health service domain, which was at a moderate level.

The results suggested that the competencies in the community mental health service domain should be enhanced by specifying in policy-making the roles and duties in the community mental health service. Moreover, I think the opportunities to gain advanced knowledge and special skills should be provided for psychiatric nurses in Thailand.

KEY WORDS: NURSING COMPETENCIES / PSYCHIATRIC NURSES

125 P. ISBN 974-04-4243-9